

STÁTNÍ OKRESNÍ ARCHIV FRÝDEK-MÍSTEK

Číslo listu NAD: **1302**

Evidenční číslo pomůcky: **871**

FARNÍ ÚŘAD PALKOVICE

1760 - 1954

Inventář

Zpracoval: Mgr. Tomáš Adamec

FRÝDEK – MÍSTEK 2001

Ú v o d

I. Vývoj původce archivního fondu

Palkovice jsou jednou z největších obcí dnešního okresu Frýdek-Místek. Od počátku patřily k místecké farnosti. Kaplička sv. Mořice byla filiálním kostelem, byla dřevěná až do roku 1850 a byl kolem ní i hřbitov. Po roce 1400 přešel Místek i s některými vesnicemi pod panství těšínských knížat. To se však netýkalo Palkovic, které zůstaly jako součást hukvaldského zboží. Přifařeny byly nyní k Rychalticím.

Roku 1581 došlo k další změně. Olomoucký biskup Stanislav Pavlovský koupil Místecko zpátky a Palkovice se vrátily k místecké farnosti. Jelikož však začal narůstat počet obyvatelstva, přestávala časem kaplička sv. Mořice stačit. Proto obec přistoupila ke stavbě nového kostela. Nový kostel sv. Jana Křtitele byl dokončen v roce 1631 i s malým hřbitovem. Kostel byl postaven z kamene. Hlavní oltář byl pořízen roku 1632 a původně vyzdoben obrazem sv. Jana Křtitele od místeckého malíře A. Englera. V roce 1799 byly ještě pořízeny dva boční oltáře sv. Kříže a sv. Františka Xaverského. To už u kostela stála i fara, jež byla postavena roku 1768.

Tak jako se svého času ukázala malou kaple, ukázal se nedostatečným i nový hřbitov u kostela. Za faráře Klimenta Tvrdeho byl tedy od nedalekého gruntu zakoupen pozemek pro nový hřbitov. Ukázalo se však, že nový pozemek je mokrý, a tak se zanedlouho začalo pohrbívat opět na starém hřbitově, který byl rozšířen roku 1879 o celou zahradu původní školy a část pozemku, přikoupenou od sousedního gruntu.

Do roku 1786 jezdili do palkovického kostela sloužit mše místečtí kněží. Teprve od tohoto roku byl v obci ustanoven první kaplan lokalista, cisterciák z Velehradu Albert Jan Kalebir.

Za 1. světové války musel kostel odevzdat dva zvony, za ně byly roku 1928 pořízeny tři nové. Roku 1942 však byly znovu odevzdány na válečné účely. Roku 1947 byl tedy v kostelní věži instalován další železný zvon. V průběhu dvacátého století prošel palkovický kostel několika opravami, největší opravy byly konány od šedesátých do osmdesátých let, za faráře Jana Navrátila.

Duchovní správci palkovického kostela:

Albert Jan Kalebir	1786 – 1796
František Scholz	1796 – 1798
Jan Wolf	1798 – 1816
Bernard Fiala	1816 – 1819
Kliment Tvrdý	1819 – 1850
Karel Kitrich	1850 – 1854
Josef Kieslich	1854 – 1866
Karel Kaštyl	1867 – 1871
Ferdinand Baar	1871 – 1919
Albín Mácha	1919 – 1933
Jan Schön	1934
František Mastil	1934 – 1949
Romuald Filip	1949 – 1967
Ladislav Navrátil	1967 –

II. Vývoj a dějiny archivního fondu

O tom, v jakém stavu a kde byl uložen archivní materiál palkovského farního úřadu, se dovídáme z protokolu, který byl pořízen při průzkumu farního archivu dne 5. listopadu 1959. Podle tohoto protokolu byl archivní materiál umístěn v jedné skříni v kanceláři farního úřadu, nebyl vůbec uspořádán a byl ve skříni naskládán nepřehledným způsobem.

Archivní fond Farní úřad Palkovice byl převzat Státním okresním archivem ve Frýdku-Místku dne 7. listopadu 1985, přír. číslo 35/85 a 28. dubna 1986, přír. číslo 34/86. Materiál nebyl uspořádán a nebyl k němu vyhotoven ani soupis. Dnes je uložen v nové budově Státního okresního archivu ve Frýdku-Místku na Bezručově ulici čp. 2145.

III. Archivní charakteristika archivního fondu

Písemnosti Farního úřadu Palkovice se dochovaly z let 1760 – 1966 a obsahují úřední knihy a spisový materiál. Členění farního materiálu na skupiny a podskupiny podle Kohnovy spisové normy z 1. září 1896 je následující:

I. Církevní stavby

- a) farní kostel
- b) filiální kostely a kaple
- c) hřbitov
- d) kříže, křížová cesta, sochy, obrazy
- e) fara a hospodářská stavení
- f) patronátní a konkurenční záležitosti
- g) pojištění kostelních a farních budov

II. Kostelní jmění

- a) pozemky, výtahy z pozemkových knih a pozemkové archy
- b) protokoly a smlouvy o pronájmu, rejstřík o zaplaceném ročním nájemném
- c) knihy kostelních účtů
- d) vyřízení kostelních účtů a přílohy k nim
- e) kniha kapitálů a úroků
- f) pokladní deníky
- g) příjmy z ofěry a kostelního zvonečku
- h) předpis daní, dávek

III. Jmění farního obročí

- a) pozemky, výtahy z pozemkových knih
- b) protokoly a smlouvy o pronájmu, záznamy o obdělávání půdy
- c) beneficiální fassé
- d) služné a doplněk kongruy
- e) protokoly o odevzdání a převzetí fary
- f) účty interkalární
- g) výkup desátku
- h) daně, daň pro náboženský fond, předpis poplatkového ekvivalentu
- i) výkaz o ročních vydáních beneficiátu z vlastního

IV. Nadace

- a) normae legales (zákonné normy)
- b) všeobecná kniha o nadacích
- c) nadační spisy
- d) výkazy o persolvování nadačních povinností

V. Duchovní správa

- a) konsekrace, posvěcení a rekongiliace kostela a kaplí
- b) oltární privilegia a jiné indulty
- c) povolení ke svěcení oltářů, křížů, křížové cesty a soch i obrazů
- d) pořádek bohoslužeb, pobožností, ohlašovací knihy
- e) záležitosti týkající se bratrstev
- f) vizitační nálezy
- g) vyučování náboženství (učební osnovy, deník, remunerace za cestu do školy, školní záležitosti)
- h) tabella laborum apostolicorum (výkaz duchovních prací)
- i) popis duší
- k) štolová kniha a stipendijní knížky
- l) závazky pro náboženský fond a jejich persoluce
- m) změny ve vyznání
- n) podací protokoly

VI. Výkaz personálií při duchovní správě

- a) faráři a jejich posloupnost
- b) výpomocní kněží (kooperátoři) a jejich posloupnost
- c) ředitel kůru, varhaník, jejich ustanovení a mzda
- d) kostelník, jeho ustanovení a mzda
- e) zvoník, jeho ustanovení a mzda
- f) hrobník, jeho ustanovení a mzda
- g) kostelní hospodáři
- h) otcové chudých
- i) pamětní kniha

VII. Doklady a přílohy k oddací matrice

- a) ohláškové knihy
- b) přílohy k oddacím matrikám
- c) rozvody od stolu a lože

VIII. Doklady a přílohy ke křestní a úmrtní matrice

- a) přílohy ke křestní matrice (prohlášení za otce)
- b) přílohy k úmrtní matrice (úmrtní listy, povolení k převezení mrtvoly aj.)

IX. Farní ústav chudinský

- a) účetní knihy
- b) pokladní deníky

X. Nařízení

- a) konzistoriální kurendy s pastýřskými listy – pastýřské listy, vlastní nařízení, školská nařízení, přípisy děkanského úřadu
- b) nařízení politických úřadů – gubernia, krajského úřadu, krajského soudu, okresního úřadu aj.

XI. Varia

XII. Oddělení pro matriky

- a) oddací matriky
- b) rodné a křestní matriky
- c) úmrtní matriky
- d) matriky biřmovanců
- e) oddací matrika pro církevní účely
- f) křestní matrika pro církevní účely
- g) úmrtní matrika pro církevní účely
- h) formulář pro vedení latinských matrik
- i) katalog farní knihovny

IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu

Dochované písemnosti Farního úřadu Palkovice poskytují informace především k vlastnímu hospodaření kostela a k jeho nadacím, polím a chudinskému ústavu.

V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení pomůcky

Archivní fond Farní úřad Palkovice zpracoval a inventář s rejstříkem vyhotovil ve Státním okresním archivu ve Frýdku-Místku v roce 2001 Mgr. Tomáš Adamec.

Ke dni zpracování fond čítá

42 úředních knih
9 podacích protokolů
13 kartonů spisového materiálu
Celkem 2,0 bm

Použité prameny a literatura:

Kronika obce Palkovice I. díl

Jalůvka, J.: Palkovice a Myslík. Palkovice 1990

Linhart, F.: Moravská vlastivěda. Místecký okres. Brno 1915.

Název archivní pomůcky:	Farní úřad Palkovice
Značka fondu:	FÚ Palkovice
Časové rozmezí:	1760 – 1954
Počet evidenčních jednotek:	64 (42 úředních knih, 9 podacích protokolů, 13 kartónů)
Počet inventárních jednotek:	104
Rozsah v bm:	2
Stav ke dni:	20. 12. 2001
Archivní fond zpracovala:	Mgr. Tomáš Adamec
Archivní pomůcku sestavila:	Mgr. Tomáš Adamec
Počet stran:	16
Pomůcku schválila:	PhDr. Alena Matějová čj. SOkA-FM/291/02